

THE LITHUANIAN DAILY LAISVĖ

Published by Lithuanian Co-operative Publishing Society, Inc.

Every day, except Sunday, at 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y. Telephone Stagg 8878.

Yearly subscription rates in U. S. \$7.00; foreign countries — \$9.00

Entered as second class matter March 11, 1914, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under act of March 3, 1879.

Kaina Suvienytose Valstijose ir Kanadoj — metams \$7.00; pusei — \$3.50; Trims mėnesiai — \$2.00. Kitose šalyse: metams \$9.00; pusei — \$4.50

FINLIANDIJOS KOMUNISTAI

“Laisvė” jau buvo suminėtas tas faktas, kad laike neseniai įvykusių rinkimų į Finliandijos parlamentą komunistai išrinko 27 saviškius atstovus ir visa ta atstovybė atkariauta nuo socialdemokratų mensevikų. Perteikime seime komunistai neturėjo nei vieno savo žmogaus, nes 1918 metų rinkimuose jie nedalyvavo. Nors dar tiksliai nežinoma, kiek iš viso balsų surinko komunistai, bet manoma, kad už jų kandidatus buvo paduota apie 125,000 balsų; gi už socialdemokratų dvigubai tiek.

Vieną ar kitaip kalbant, tai yra labai stambus laimėjimas. Reikia atsiminti, kokia baisi reakcija siautė Finliandijoje nuo 1918 m., po to, kaip kontr-revoliucija apveikė raudonąją Sovietų Respubliką. Tuomet buvo dešimt tūkstančių kovotojų, tuomet viešai apie komunistų net užsiminti nebuvo galima. Tuomet tik socialdemokratai mensevikai galėjo pasinaudoti visom leģėm galimybėm. Jie tapo partija, kurią pripažino bet kokia valstybė.

Bet komunistai kilo, nepaisant didžiausių persekiojimų. Perteikime žiemą iš priežasties areštų ir ablavų buvo išvystyta visa centrinė organizacija. Daugiau negu 600 socialdemokratų partijos darbininkų buvo areštuota. O tai, ir nuo to stungio Finliandijos komunistai atpaikino ir dabaravo rinkimuose.

Drg. Kuusinen, vadas Finliandijos komunistų (jau taip pat yra generalis sekretorius Kominterno), štai ką sako dalei rinkimų pasekmių:

“Mūsų partija, kuri ligi šiol buvo nelegalė ar pusiau legalė, išsikovojo sau legalų buvimą ir su tuo prisieis partijos net grynai kraštutinių baltagvardiečių valdžiai.

Del d. Kuusinen kalba apie kraštutinių baltagvardiečių valdžią? Juk dabar finų valstybę veda vaimieji progresistai. Dalykas tame, kad rinkimuose laimėjo ne tik socialdemokratai, bet ir progresistai, ir laimėjo, vadinasi, vidurio partijos, o laimėjo kraštutinės partijos — komunistai iš vienos pusės, buržuaziniai reakcionieriai iš kitos. Finliandijos buržuazija, matyt, reikalauja aštresnės politikos link vidurinių priešų ir link Sovietų Rusijos. Rinkimuose ji pareiškė nepasitikėjimą savimi progresistams ir nusiviro į suomių (reakcionierių) pusę. Gi darbininkų klesla pareiškė nepasitikėjimo socialdemokratams, atimdama iš jų 27 vietas.

Finliandija yra stambiausia iš taip vadinamų Baltiko valstybių. Finų komunistų laimėjimas, be abejonės, atsilieps į komunistų ūpą Estonijoje, Latvijoje ir Lietuvoje. Tų šalių buržuazija darosi reakcingesnė, tų šalių darbininkų judėjimas darosi kairesnis. Estonijoje, po nužudymo komunistų vado Kingissipo, komunistinis judėjimas dar labiau sutvirtėjo. Rygos miesto valdybos rinkimuose darbininkų frakcija pasirodė esanti didelė spēka. Buržuazija jaučia, kad darbininkų frakcija bus tokia jau didelė spēka visoj Latvijoje, kuomet ten įvyks nauji rinkimai ir seimą. Tat ji pradėjo naują kryžiaus karą prieš komunistus ir net prieš kairiuosius mensevikus, kuriems vadovauja Dermanas.

Naujuose rinkimuose į Lietuvos seimą mūsų idejos draugai neatsisakys dalyvauti. Dabar sąlygos kitoniskos, negu pradžioje 1920 metų. Kad buržuazija gils juos savo nuodingo gyliu, delei to nėra nei mažiausios abejonės. Bet jie vis vieną šį tą laimės.

Post Scriptum. Parašęs šį straipsnį, perskaiciau vokiečių “Volkszeitung” pranešimą tuo pačiu klausimu. Tenais drg. Noelo Valari suteikia sekančių papildomų informacijų:

Kuomet 1918 m. vasarą baltagvardiečiai žudė komunistus tūkstančiais, tai mensevikai užgrobė visą seną socialdemokratinės partijos turtą. Jie užgrobė (su valdžios pagalba) visas spaustuves, visus liaudies namus, visus laikraščius. Tą viską jie ir dabar savo rankose turi. Jų kontroleje yra 12 soc. dienraščių. Komunistai guli už savo dienraščių tūrį, ir jeigu jie gavo ne šešius mėnesius balsų mažiau, o tik du sykus mažiau, tai reiškia, kad mensevikų komunistų laikraščiai turi nepalyginamai mažesnę itaką, negu atskiras “soc.” laikraštis.

“Socialistų” vadai žūstė. Gi stambiausi komunistų turtą ir laikraščius redaktorius “sed” kalbėjusė. Versmė, kad komunistai daugiausia balsų gavo iš tų, kurie, pramonės centruose — Helsingfors, Aho, Odisborg, o mensevikai sodžiuose. Taigi, komunistų partija yra vienintelė tikrai darbininkiška partija.

APŽVALGA

AKTORIŲ ORGANIZACIJA.

Išnaudotojų klesla sunkia didėlį pelną iš protinio darbo proletarų lygiai, kaip ir iš fizikinio darbo proletarų. Del to verčia organizuotis, gynimui savo reikalų, ir protinio darbo proletarus.

Sios šalies aktoriai turi savo organizaciją “Actors Equity Association”. Tą organizaciją yra pūšetinai tvirta. Sulyg Augustus Thomas pareiškimo, ta organizacija galinti suparalyžuoti teatrą vienu užsimonimu. Tos organizacijos narių uždavinys atsiskyti lošti su neorganizuotais aktoriais.

New Yorko “Times” praneša, jog ta organizacija norinti kelti visoj šalyj streiką. Tokia taktika, girdi, yra lygi angliakasių ir gelžkeliečių taktikai.

Mokytojai irgi turi savo organizaciją — Mokytojų Organizaciją — gynimui savo reikalų. Gyvenimas ir juos verčia kovoti už savo teises ir algas. New Yorko uli žmonės labai apie sudarymą tam, tikro biudžeto, iš kurio būtų galima padidinti mokytojams algas. “Times” pritaria kėlimui mokytojų pašovė Lenina ir šimtais žudė Darbininkų Respublikos gynėjus, tai “socialistai” neigino mokėti didesnes algas anglų kalbos, pilietybės (ci-vies) ir vakarinių mokslainių mokytojams... Tas kapitalistų organas stoja už augštesnes algas minėtų skyrių mokytojams, nes tuose skyriuose galima daugiausia pumpuoti mokiniams simtaprocentinio patriotizmo, o geriaus apmokami mokytojai geriau mulkintų mokinius. Juk geriau apmokamas tarnas visuomet ištikimiau tarnauja savo viešpačiui.

Fizikinio darbo proletarai jau seniai pradėjo kovoti prieš išnaudojimą ir seniai pradėjo organizuoti savo organizacijas. Protinio darbo proletarai daug vėliau pradėjo organizuotis. Reikia pasakyti, kad pastarųjų organizacijos dar daug kuo skiriasi nuo pirmųjų. Didžiama intelektualų proletarų nenori prisiskaityti save prie pavergtųjų, prie išnaudojamų. Bet juo toliau, gyvenimas vis labiau verčia juos pripažinti tą faktą ir organizuotis gynimui savo teisių ir gerinimui savo padėties.

GAVO PER NOSI.

Prasidėjus Maskvoj teis-mui taip vadinamų social-revoliucionierių, kurių tikras vardas kontr-revoliucionieriai, Amerikos “socialistai” ir anarchistai subraždo ginti savo draugus. Neturėdami jėdų savo organizacijų, ar kuriomis kas nors skaitytusi, tie Tarybų Rusijos priešai pradėjo lysti įvairiosia darbininkų organizacijos ir, prisidengę žmoniškumo skraiste, siūlyti rezolucijas už paliūpsy-

mą teroristų, social-revoliucionierių. Kai kur jiems pavyko apgauti vieną kitą organizaciją ir pervartyti tokias rezolucijas, bet kitur jie gauna per nosį. Štai, darbininkų savitraštis “Voice of Labor” rašo, jog Chicagos Amerikos Darbo Federacijos susirinkime tu-las Green irgi pasiūlė tokią rezoluciją. Green kryžia-vosi apie darbininkų “prie-spaudą” Rusijoje; sakė, jis pats buvęs Rusijoje ir girdė-jes “tai nuo valstiečių. De-legatai, išklause jo “argu-mentų”, vienbalsiai atmetė- tą rezoluciją. Gavęs per-nosį, Green verkšleno, jog ir Kristus buvęs vienas, nie-kas jo tada neklausė, bet dabar jau daugelis garbiną-ji. Taip, girdi, busi ir su-juo (Green).

Amerikos “socialistai” iki šiol veidmainiavo, nuduoda-mi esą Tarybų Rusijos pa-laikytojais (lietuviai “soci-alistai”, kurių yra apie po-rary tuzinų, jau seniai pasi-rodė didžiausiais niekinto-jais Tarybų Rusijos), bet pastaruju laiku jie parodė savo tikrąjį veidą. Kuomet tie social-revoliucionieriai-ėjo išvien su biuriaisiais kontr-revoliucionieriais, nu-žudė Volodarskį, Uriekį, pašovė Lenina ir šimtais žu-dė Darbininkų Respublikos gynėjus, tai “socialistai” neigino mokėti didesnes algas anglų kalbos, pilietybės (ci-vies) ir vakarinių mokslainių mokytojams... Tas kapitalistų organas stoja už augštesnes algas minėtų skyrių mokytojams, nes tuose skyriuose galima daugiausia pumpuoti mokiniams simtaprocentinio patriotizmo, o geriaus apmokami mokytojai geriau mulkintų mokinius. Juk geriau apmokamas tarnas visuomet ištikimiau tarnauja savo viešpačiui.

LABDARIŲ ŠIRDYS

Visokie buržuaziniai lab-dariai turi neapsakomai “geras” širdis. Jie rūpina-si kačių, šunų, arklių ir kitų keturkojų likimu. Jie stei-gia fondus, iš kurių duoda-ma pašėpa benamems ka-tėms, benamiams šunims ir kitiems gyvūnams.

Šiomis dienomis, laikra-ščiai paskelbė, kad koks, ten arklys badauja. Jis jau esąs pasenęs ir netinkas jokiam darbu. Savininkas neturės ištekiaus jį užlaikyti, o žu-dyti nenoris, nes visą laiką jam ištikimai tarnavęs. To-del, žinoma, reikalinga esan-ti tam arklui pašėpa.

Keistas pranešimas, keis-tas atsisaukinimas, bet dar keistesnės pasekmės. Kaip tik tas atsisaukinimas tilpo laikraščiuose, tai prezidento Hardingo žmona tuojaus pa-siuntė tam arklui šimtą dolerių pašėpos. Galimas daiktas, kad jos pėdomis pa-seks ir kiti labdariai. To-kiu būdu arklui gyvenimas bus aprūpintas iki jo mir-ties.

Tuo tarpu kasdien laik-raščiuose būna pranešimų, kad ten ir ten šeimynos gal-ve ar tai bandė nusizudyti, ar tai nusizudė todėl, kad buvo be darbo ir negalėjo žūrėti į savo badaujančią

šeimyną; kasdien būna pra-nešimų, kad nusizudo arba bando nusizudyti mergaitės, neturėdamos darbo ir nega-lėdamos pakelti gyvenimo sunkenybių, o nenorėdamos patapti gatvinėmis — par-davinėti savo kūną. Nuola-tūs laikraščiuose būna pra-nešimų, kad tėvai parduoda savo kūdikius tik todėl, kad nepajėgia jų išmaitinti. O kiek šeimynų badauja, kiek badu miršta, apie kuriuos laikraščiai nepraneša? Vie-lnok tie visi labdariai, ku-rių taip jautrios širdys aš-čių šunų ir arklių linkui, į tokius atsisaukinimus nekrei-pia jokios domės ir nepa-siunčia nei penkių centų. Jų visa domė atkreipta į šunis, kates, arklius ir kitus ke-turkojus, o ne į žmones, ku-rie badu miršta.

Ir štai, kada ponias preziden-tienė, perskaiciau žinėle apie pasenusio arklio liki-mą, apsiliejo karčiomis aša-romis ir tuojaus pasiuntė šimtinę, laikraščiuose pasi-skelbė jauna mergaitė, pasi-lėpus po raidėmis M. A. K., kad ji pasiduoda už tūk-santų dolerių vyrui, kuris sutiktų duoti jai tūkstantį dolerių. Tie pinigai jai bū-tinai esą reikalingi bejėgių tėvų užlaikymui, nes ji savo uždarbiu negalinti juos už-laikyti. Kadangi Amerikoje vieša prostitucija įstatymais yra draudžiama, tai ir čia, kad tą skelbimą nepriskai-čius prie prostitucijos, prie parsilavimo bile vyrui, yra pridėta, kad ji apsisve su tuo, kas duos jos tėvų užlai-kymui tūkstantį dolerių.

[sivaizdinkite tos mergai-tės padėtį! Ji sutinka par-siduoti bile vyrui neva mo-teries teisėmis už tūkstantį dolerių, kad susėlps nelai-mingus tėvus, kad išgelbėjus juos nuo bado mirties. Lab-dariai gi nekreipia į tai jo-kios domės ir nesiuočia tai mergaitėi šimtinę, kaip kad siunčia katėms, šunims ir arkliais. Jiems visai neap-eina nei tos mergaitės liki-mas, nei jos tėvų likimas, nes jie užimti svarbesniais reikalais — kačių, šunų ir arklių gelbėjimu.

Cia mes padavėme tik vieną pavyzdį, o juk tokių pa-vyzdžių yra šimtai. Buržu-azijai ir jos labdariams ne-apeina darbininkų likimas ir jie nesirūpina jų šėlpimu. Tik patys darbinį, kiek ga-lėdami, šėlpia darbininkus, atsidūrusius sunkiose ap-linkybėse.

Buržuaziniai labdariai tu-ri geras širdis, tik ne del darbininkų, bet del šunų, kačių ir arklių...

V. P.

ANT GREITUJŲ

Cincinnati suvažiavime Gompersas pareiškė, kas jam brangiausia. “Aš vi-suomet mėgstu žūrėti at-gal į praeitį.”

Ateityje jo laukia tik šal-tieji kapai.

Darbininkų Partijos kan-didatų į New Jersey valsti-jos gubernatorių yra Dr-as J. Kaskiaučius.

Kazin ar ir šiuo sykiu tautininkai ir klerikalai pri-tilaikys savo seno obalsio:

“remkime saviškį, remkime tautietį”. Bet man rodo, kad jie balsuos ir už žydą, bile tik jisai bus republikonas ar demokratas.

Bavarijos tvirtovėje Nie-derschonenfeld jau nuo 1919 metų, atskirtas nuo pasau-čio, kalį garsus rašytojas, komunistas Toller. Jo dra-mas rodo beveik visoj Vokietijoje, bet jisai jų nemato, nes esąs nuteistas ilgiems metams kalėjimo už dalyva-vimą Bavarijos Sovietų res-publikoje.

Bet delei to kalinio neuž-simena nei vienas buržujus, nei vienas “socialistas”, nors jisai savo kūriniiais kelia dvasių milijonų žmonių. Mat, jisai komunistas.

Roger Babson yra leidė-jas konfidencialių biuletinų, kuriuose jisai suteikia kapi-talistams informacijų apie tai, kas dedasi darbininkų fronte. Babson uoliai seka visas peripetijas Amerikos darbininkų judėjimo. Vien-ame iš savo biuletinų jisai esąs:

“Fosteris turi teisybę, sa-kydamas, kad unijos Suv. Valstijose tiktai tuomet virs pasekmingos kovos organi-zacijomis, kada jos išsivadės cechiniai amatinio trade-unijizmo ir susiorganizuos industrine papėde... Per šiuos du metu tiktai indus-trialės unijos vedė pasek-mingą kovą.”

Tas kapitalistų bejnas ži-no, ką jisai sako.

Europos darbo žmonėms dabar gyvenasi nepalygina-mai sunkiau, negu prieš ka-rą. Bet Europos aristokra-tija ūžia ir baliavoja... ant vulkano dar labiau, negu praecityje. Pajūrio maudy-mosi kurorte Deauville (Francijoje) šiuomi laiku susispietusi kuone visa Eu-ropos ir Amerikos aristo-kratijos grietinė. Dabar ten vieši čielį trys karaliai.

Apie tenykštes kainas ga-lima spręsti iš šių pavyz-džių: geri pietūs 10 dolerių, kambarys hotelyj 15 dole-rių, eilė moteriškų drapanų 1,500 dolerių.

Tuo tarpu už vieną dolerį visa darbininko šeimyna Berlyne gali išsimaitinti vi-dutiniškai.

Keisti tie airių revoliuci-onieriai! Neseniai du iš jų pakořė Londone už nužudy-mo Airijos general-guberna-toriaus Wilsono. Laike tei-mo juodu laikėsi didvyriš-kai. Bet... bet kiekvieną dieną eidavo prie “švento-sios” komunijos ir įsirašė ordenan švenčiausio sakra-mento...

Išrodo, kad Socialistų Partijos bosai rengiasi nu-varyti Debsą į kapus. Jisai dabar gydesi Elmhursto sa-natorijoje. Esąs labai ner-viškas, greitai susijudinas. O betgi, Soc. Partijos vadai lenda prie jo, neduoda jam ramybės ir beveik diktuoja jam įvairius steltmentus įvairiais politiniais klau-simais. Mat, jiems svarbu iš-gauti Debsą vardą. Debsas, padėkim, neturėjo jokių ti-kry informacijų apie Rusi-jos socialistus revoliucione-

rius, siųsdamas Leninui tele-gramą. Visa, ką jisai rašė, pasuflioruota S. P. mēkle-rių.

Ar negeriau būtų suteikti Debsui pilną ramybę ir duo-ti jam progos pagyti? Nau-doti ligonio vardą politikos tikslais yra daugiau negu bjauru.

Burnsas (šnipų karalius) nudegė nagus, mėgindamas prirodyti, kad Linde-Lindenfeldas (tariamais komu-nistas) surengė Wall Street'o eksplozija. Dabar jisai nudegs nagus, mėgin-damas prirodyti, kad nese-niai areštuotas Kovalskis norėjęs visą Ameriką iš-progdinti angliakasių ir gelžkelininkų streikais.

Jeigu ne Kovalskis, tai Amerikoje nebūtų klesų ko-vos? Kaip? Tai tokia yra šnipų logika.

J. Serenga.

ZIGZAGAI

Lietuvos ūkio ministerija rūpinasi ūkio pakėlimu ir tam tikslui nupirko Angli-joj tam tikrą skaitlių veisli-nių kiaulių. Žinoma, Lietu-vos ministerius prie kiaulių negalima prilygti, todėl apie tai nevertėtų nei rašy-ti. Bet štai kauniškė “Lai-svė” tuo klausimu rašo:

“Kiekviena tų veislinių kiaulių privalės turėti do-kumentalį įrodymą savo grynakraujumo”

Se tau, boba, ir devinti-nės! Kiekviena kiaulė pri-valės Lietuvos valdžiai (tiki-ti dokumentą apie savo grynakraujumą! Kiaulė privalės rūpintis surasti kiaulių ministeriją ir iš ten gauti oficialius dokumentus apie tai, kad ji yra tikro kraujo kiaulė, nepriklausan-ti prie kitų gyvulių veislių ir, vekiausiai, kad nepri-klusanti jokiai gyvulių or-ganizacijai.

Skaitant tokius Lietuvos valdžios patvarkymus, kad ir pačios kiaulės privalo rū-pintis savais dokumentais ir prideramai juos perduoti Lietuvos ministeriams, ne-noromis pradėsi manyti, kad tarpe Lietuvos ministe-rio ir Anglijos kiaulės volk-nėra jokio skirtumo.

Amerikos “Darbininkas” dejuoja, kad jau artinasi svieto pabaiga, nes visur ty-dai pradeda kilti į viršų. Jis išskaitliuoja, kad visose ša-lyse žydai esą plūgūčiai, o Rusijoje jau ir valdonas. Todėl, suprantama, reikia su žydais kovoti. Aš sutin-ku su “Darbininku”, kad žydams reikia paskelbti šventą karą. Bet kaip bus su ponu dievu, jo sūnumu, sūnais motina Marija, jos vyru Juozu ir kitais, kurie yra gryno kraujo žydai? Juk dievas yra typiškas žy-das, nes jis Adomą ir šė-vą sutvėrė panašius į save, o pastarieji buvo žydai ir jų veislė užvaldė visą pasaulį.

Taigi, jeigu “Darbinir-kas”, skelbdamas šventą ka-rą žemės žydams, nepašauks ir dangaus žydijos, tuomet ir aš imu pašventinti karą ir puolu pirmiausiai ant ve-teranų žydu. Jei jau karas

Lėninui teleka jisai raše, S. P. mekle...

būtų suteikti amybe ir duopagytį? Nau-rda politikos ugiiau nugu...

ipų karalius) mėginamas ad Linde-Lin-iamas komu-enge Wall ozi-ja. Dabar ragus, mėgin-rti, kad nese-s Kovalskis ir streikais. vsvalskis, to-ity kliesų ka- Tai tokia yra

J. Serenga.

AGAI

io ministerija pakėlimu ir upirko Angli-skaitilij veishi-zinoma, Lietu-ys prie kiaulij lyginti, todėl tēty nei rasy-auniskē "Lais-mu rašo: tų veislinių es turēti dō-rodymā savo lo."

na, ir devinti-na klaukē pr- valdžiai teli- apie savo na! Klaukē intis surasti reriija ir is ten is dokumentis ji yra tikro neprūklaukē-zyvulių veislis kad nepri-lai gyvubų or-

kius Lietuvos arkymus, kad lēs privalo rō- dokumentais juos perduoti isteriams, ne- adėti manyti, stuvos ministe- s klaukēs velt- artumo.

"Darbininkas" d jau artimai i, nes visur ty-tilti į visų. Jis kad visose sa- a pūnuočiaus ir valdonais ntama, nedžia- oti. Aš sutin-inktu", kad- cia paskeblei Bet kaip bus u, jo sūnui, a Marija, jos r kitais, kurio- tajo žydellai a tipiškas Je-Adomų ir Je- mašius į sav- uvo žydai ir ju- is visa pasini- "Darbinin- mas švanta lo-ams, nepaėlēks rdijos, tuomet- ventinū kureti- iausiai ant ve- Jei iau karas

tai visai jų veislei turi būt karas.

Lietuvių tauta kyla, kaip ant mielių. Iki šiol visas katalikiškas pasaulis skaitė tik vieną Mariją, Juozo pačią ir Jėzaus motiną "nekalta pradėta", o dabar žiūrui, kad lietuvių tarpe yra tokių gana daug. "Draugo" No. 190 skaitau ve kokią žinią:

"Nekalto Prasadėjimo Mergaičių draugija turėjo išvažiavimą rugp. 6 dieną. Kur — nepasakė, kvieisti vaikių atvažiuot irgi nekvietė. Matydami vaikius mergaičių tokį nusistatymą, prašė Dievo lengvos bausmės jam. Dievas iš-klausė ir davė 'čysto' lytaus, tad parvažiavo labai baltos."

Ar matote, kiek "nekalto prasadėjimo" mergaičių randasi "Draugo" žinioje! Jos net savo draugiją sudaro. Ar tik čia nebus kunigų gospadinių dukrelės?

Trio.

"LAISVOSIOS" ŠALIES KALĖJIMAS

(Iš atsiminimų.)

Mus tris politiškus prasikaltėjus atgabeno "laisvosios" šalies kalėjimais. Didelis mūrinis namas. Iš lauko pusės atrodo kaip kokis raudondvaris. Mūro siena aplink apmūrytas, medžišias apsidintas, prie pat var-žolė puikiai žaliuoja ir gėlės žydi, kurios tur-būt tik vienos nori linksminti širdis nelaimingųjų, įvežamų per tuos didelius geležinius nuliūdimo ir nelaimės vartus. Kuomet įėjom vidun to mūrinio namo ir tie vartai užsidarė, atskirdami mus nuo civilizoto pasaulio, nuo draugu, brolių ir sesučių, nuo mylimųjų saulės spindulių ir nuo švelnučio vasaros vėjalo, nes pamatėme viduje didžio namo mažesni mūrinį namą. Stebėjimės, kaip tai gali būti namas namas.

Didysis namas su augštais langais, geležinėmis grotomis apvilktais iš vidaus. Mažesnis namas viduj didžiojo. Tai buveinė mūsų belaisvių. Mažes-niamame name išmūryti urvai kaliniams. Kožnas urvas 9 pėdų ilgio, 6 pločio ir 10 augščio, be jokio lango. Geležinių grotų durs, per kurias matyt didžiojo namo langai. Grindys cementinės ir vasaros laiku, nuo šilumos ir drėgnumo, pavirsta į minkoma tesla.

Belaisvių rakandai susideda iš galežinės lovos, šiaudinės paduokos ir šiaudinio pasiklojimo. Medinis vierdas, kuris tarnauja visokiems reikalams ir suri-dijęs puodas del gavimo vanden- šis. Tai visi belaisvių rakanda-ai. Užregistravus mus išskirstė po tuos urvus, kuriuose gulint atrodo kaip grabe — oras drėg-nas, troškūs, vos tik kvapą ga-lima atgauti. Saulės spindu-liai mus nepasiekia, nei vėja-lis užpučia.

Belaisvių ant oro visiškai ne-išleidžia, nei jokio pasivaikščio- jimo nepadeda. Iš ryto išleidžia nusipraust ir pasimt "pusry-čius" — šiaudinės duonos ir kvortia juodos, be cukraus, ka-vos, dievai žino iš ko išvirtos. Ant pietų sriubos, kuri nosį lauzia augstyn nuo "skanaus" kvapnio, arba marinavotos, su-puvusios jautienės, kuri daug-iau panaši į arkliena. Vakare avinėš arba kukuruzinės košės, trys keturi šaukštai su keliais lašais pieno.

Kalėjimo disciplina ir varžy-mas neapsakomas. Kuomet iš-leidžia ant pusryčių, pietų ar vakarienės, visi kaliniai turi

eit eilėje paskui viens kitą su rankomis sulenktomis ant krūtinės. Nei vienam nevalia pa-žiūrėt atgal, į šoną ar kitur; nevalia atsistokt prarast žodį kitam kaliniui ar nusijuokt. Jei kas tau taria žodį, tylk; ar kas ko klausia ar pataria, tylk kaip žemė ir nusiduok, kad nie-ko negirdi nei nematai. Kalėji-mo sargai atydziai saugoja kožna žingsnį ir apsiejimą kiekvieno kalinio. Jei katras iš prasikaltėlių peržengia nors vieną kalėjimo įstatymą, tą laukia sunki brutališka bausmė. Prasižengėly tuoj sargas paima iš eilės ir nuveda pas vyresnijį paaškindamas jo prasikaltimą. Nelaimingajam sargai suriša rankas užpakaly geležiniais retežiais ir pradaeda mušt su guminėmis vamzdimis arba su geležiniais krumpļiais, muša per veidą, pečius, krūtine į ko-jomis spar-do, kol nelaimingasis apalsta. Paskui nuneša į tam tyčia prirengtą tamsų urva, kur nėra jokios šviesos nei oro. Orui jeit langukas dviejų col-ių, o šiluma vis yra varoma. Maisto ten beveik visai neduo-da — šmotas duonos ir kvorta vandens kas 12 valandų; atsi-gult nėra kur, tik geležinė lova be jokio pasiklojimo. Tokiose aplinkybėse nelaimingiems prisieina išbūt po kelias dienas, pagal kalėjimo viršininko nuo-sprendį. Kaip išleidžia, dauge-lis būna visai be sąmonės; kiti ilgiau ten pabuų iš proto išei-na; kitiem nusunta skūra ir plaukai nuslenka. Seni kalini-iai pasakoja, kad iš to karšto urvo retkarčiais visai negyva kalinių išneša.

Sargų žiaurumas ir keiksmas neapsakomas. Kaliniai pas-juos neturi pasituosio šuns ver-tės. Jie ant tave keikia ir pikt-žodžiauja, o tu jiem visada tu-ri atsakyti mandagiai — "taip, tamista". Sargų bei kalėjimo viršininkų veiduose niekuomet nematyt šypsos nei linksmeš-ninos. Jie vaizdina didžiau-sius brutalus ir niekšus, kokiais jie ištikro yra.

Visa kalinių laimė, tai ta, kad dirbamomis dienomis lei-džia dirbti. Dirbtuvės ten pat kalėjime po tuo patim stogu. Darbe valia kalbėti apie darba, tai kartais galima žodį-kieta pasikalbēt ir apie savus var-gus. Šventadieniais prisieina būt urvuose — tojų geležinėj kietkoj, kur ilgėsis ir nuobodu-mas slėgia sielā ir širdį kiek-vieno kalinio. Kožnas kalinys vis laukia rytojaus, nes kožnas rytojoms vis neša naują dienā, trumpindamas kalėjimo laikā — brutališkos vergijos valan-das. O labiausiai tai kaliniai laukia dviejų dienų, dienos sa-vo paliuosavimo ir dienos, ku-rioy atlanks draugai ar gim-i-nės. Mat viena diena savaitėj yra skiriama lankytojams. Bet su atlančančiais negalima su-eit, draugiškai pasikalbēt, nei jiems rankos paduot, tik per kelias supintas vėlinias duris vos galima žiūrēt jų veidus ir balsą girdēt. Aš mačiau tėva, kuris siekė pabučiuot savo ma-žučius kėdikius, pamiršęs, kad geležinės durys skiria juos. Bet tai pajutęs pats verkė kaip kū-dikis.

Skaityti knygas leidžia tik pasakas ir šiaip mažos vertės raštus. Laikraščių visškai jo-kių nevalia skaityt. Rašyt už-drausta. Tik sykį savaitėj da-leidžiamā pora laiškų parašyt šalies kalba. Visi laišškai, iš-siunčiami ir atsiunčiami yra cen-zūruojami. Žodžių, "lais-vosios" šalies kalėjime cenzura baimis, brutališka priespauda ir kankinimas žydėte žydi.

Vakarais, kaip laikrodis iš-muša devynias valandas, kalini-ų lempos užgęsta ir prisieina mėginti užmigti, nors tas šiaudi-nis, į dulkes sutrintas, pasiklo- jimas, kaip žaltys šonus grau-žia ir šimtai naktinių lovos gy-vūnų kūną graužia ir drasko. Vakarai ir naktys, tai liūdniau-sios kalinių valandos. Belais-vių dūsavimas ir aimanavimas

prašyti negalima. Daugelis tykia, bet graudžiai verkia, nes garsiai ir verkti nevalia. Ki-ti rūščiai keikia save, savo li-kiu, keikia savo motinas, kam juos gimdė ir auklėjo, kam juos paleido į skurdžių pasaulį, kur nors ir turi spēkā, bet pragy-venimo negali užsidirbti, tai prisieina vogt. Jei jauni ir su-auge vyrai verkia kaip maži kūdikiai, tai tur-būt tam yra didelė priežastis. Tamsūs, liūd-nas reginys stovi prieš akis be-laisvių — jiems rūpi likimas jų seimynų ir mylimųjų; koks bus rytojais ir kiek daug dar dienų turi prabėgti toj brutališkoj ver-gijoj — kalėjime.

Daugiausia kalinių yra nu-bausti už vogimą bei aplėšimā ir tai nėra kokie sukčiai ar išmatos draugijos, bet gražūs jauni vyrai, šalies piliečiai, pilni energijos ir gyvumo; dauge-lis jų kariavę didžiame kapita-listiniam kare už "tėvynę", bet sugrįžę į tą "tėvynę", už kurią jie kariavo, nerado nei duonos, nei darbo ir palaikymū savo gyvybės vaginėjo. Iš politišku-jų prasikaltėlių bent šiame ka-lėjime tur-būt buvome tik mes trys.

Kalėjimas pilnutėlis ir kas-dien dar vis naujų atgabenda-vo. Tai buvo perrealtis metais, kuomet bedarbė šalyje buvo ga-na didelė ir, žinoma, bedarbė tai viena iš svarbiausių prie-žasių, gimdanciu visokias ne-laimes darbininkams, nes dar dirbant darbininkai tankiai prisieina pusbardžiai pragyventi, o jau darbo neturint, daugelis ki- tokio išėjimo ir negalėjo susi- rast, kaip tik vagiliauti. Kaip visur, taip ir kalėjimuose ken-čia vargā vien aukos kapitaliz-mo — skurdžiai darbininkai.

V. K. Šerakūs, ALDLD. II Apskr. Sekr.

KORESPONDENCIJOS PHILADELPHIA, PA.

Katalikų Maršavimas Už Lie-tuvos Pripažinimą. Pas mus tik vieni katalikai ap-vaikšėtojo Lietuvos pripažini-mą. Tautininkai nedalyvavo demonstracijoje todėl, kad kata-likai juos užkvietė maršuoti tik paskui katalikų patriotų rugs-tančius automobilius. Tautinin-kams nedavė vadovaujamus ro-lės, nes katalikai turėjo pakan-kamai garbės troškėjų ir be tautininkų.

Apėjus keletą gatvių, visi maršuočiai susirinko prie In-dependent Hall. Čia buvo pa-griežta abiejų šalių himnai. Kada himpus griežė, tai mar-šuočiai taip buvo užsimastę apie buožinę Lietuvā, kad dau-gelis jų net kepurij nenusiēmė. Parodos štabas turėjo keprės badyti nuo galvų, kai žvirblius iš pastogės. Nustojus griežti, mūsų patriotai pradėjo vai-niekti Jurgio Washingtono (A-merikos pirmo prezidento) sto-vylā už pripažinimą Lietuvos božuų valdžios viešpatavimo. Paskui perstatė kalbėti miesto Civil Service komisioniery, ku-ris sekančiais užgiedojo: "Lai Dievas užlaiko tas dvi respubli-kas taip, kaip jis jas sutvėrė". Po to dar vienas pilvėzas prie-nešė prie Jurgio paminklo šito-kių užrašų: "Kosciusko is Lith-uanian; Helped Gen. Washing-ton."

Užbaigus gatvines ceremoni-jas, klebonas visus savo aveles nusivarė į bažnyčią, paklupdė ir prisakė muštis į krūtine, kad širdis suminkštėtu, o paskui nu-minkštėsirdžių rinko pinigūs. Galima sprėsti, kad mažai pri-sikirpo vilnų, nes pradėjus au-kas rinkti pusė avelių paspruko iš bažnyčios ir dūmė namo. Ten Buvęs.

ALDLD. REIKALAI A.L.D.-L.D. II APSKRICIO KUOPU DOMEL.

ALDLD. II Apskričio 12-ta konferencija įvyks rugsėjo 10, 1922, 10 val. ryte, Labor Lyce-um svetainėje, po num. 23 Palisade Ave. Yonkers, N. Y.

Visos II Apskričio kuopos prisūsokit savo delegatus į kon-ferenciją. Delegatus galite siesti nuo kiekvienos dešimties narių vienā delegatā ir vienā nuo kuopos. Jeigu kuopa netu-ri nei 10 narių, tai vistiek turi teisę siesti vienā delegatā, kuopos. Delegatai siunčiasi tik-tinai tuo ty narių, kurie yra už-simokėję į II Apskričių metinį mokestį. Metinė mokestis 5c, nuo nario. Kurie draugai nėc dar užsimokėję, tai užsimokē- te. Pinigus siūsdami išpirkite money orderį ant ižd. K. Tiške-vičiaus vardo ir pasiūs kite fin-sekr. K. A. Bukaveckui, L. Box 80, Cliffside, N. J.

Kuopos valdyba turi įduoti palidijimą (mandatā), pažy-mėdama delegatų vardus ir kiek narių delegatai atstovauja. De-legatai be palidijimo nebus priimami.

Kuopų įnešimai arba suma-nymai turi būt priduoti raštiš-kai su kuopos antspauda, jei tu-ri ją.

Kuopos, norinčios prigulėti prie II Apskričio irgi gali pri-siusti delegatus į vėr minētā konferenciją. II Apskričio kuopų sekreto-riams yra išsiuntinēta laišakai su užkvietimu dalyvauti konf. Kurį sekretorių turėjau ant-rašus ant "Laisvės" ofiso, 455 Grand St., Brooklyn, N. Y., tai tiem sekretoriams pastūsta laiškai "Laisvės" naujū antrašū, 46 Ten Eyck St., Brooklyn.

V. K. Šerakūs, ALDLD. II Apskr. Sekr.

NAMAI IR FARMOS

Ant pardavimo mūrinių ir medinių namų su dideliu pasirinkimu, mažai įnešimu ir prielankiausia kaina, Brooklyn mieste ir visuose priemiesčiuose: East New York, Jamaica, Maspeth, Ridgewood, Greenpoint, Flatbush, So. Brooklyn ir C. Brooklyn.

1 fam. — nuo \$1,500 iki \$10,000; [mokėti ant \$1,000 nuo \$150 iki \$200
2 fam. — \$1,800 iki \$10,000 6 fam. — \$3,800 iki \$18,000
3 fam. — \$2,500 iki \$13,000 8 fam. — \$4,000 iki \$20,000
4 fam. — \$3,800 iki \$18,000 20 fam. — \$11,000 iki \$80,000

Badavojame namus ir duodame morgiaus ant namų. Kas per mūsų priredytą perka, nieko nemoka mums ir aprūpiname teisingai.

Ant pardavimo 200 farmų, su triobomis ir gyvuliais apie New York, Jersey, South Island ir kitose valstijose, kur geriausias žemės, prie girių, vandenį ir mūsų taautos apgyventa. Pardubdame su mažu įnešimu ir lengvu išmokėjimu.

B. ZINIS REALTY CO. BRANCH OFFICE: 420 LORNER STREET (Prie Grand Street), BROOKLYN, N. Y. Telefonas: 3923 SLAZ.

5 d. rugp. apsiėdė d. M. Sta-kionis su d. Januševičiene. Šliubā ėmė civilj, Drg. Stakio-nis yra geras darbuotojas del

3 d. rugp. įvyko A.D.P. L.S. 22 kp. susirinkimas. Prisirāsė vienas naujas narys. Buvo komisijų raportai. Ko-misija išdavė raportā iš pikniko, kuris įvyko 23 liepos. Pranešė, kad liko pelno \$35.00 su viršum.

Prieita prie naujų sumany-mų. Nutarta rengtis prie ap-vaikšėtojo penkių metų su-kaktuvių Rusijos Sovietų val-džios. Tas darbas palikta mies-to centraliam komitetui, kad jis ruošitų prie apvaikšėtojo. Nutarta parsitraukti 1000 lape-tių "Hands Off, Uncle Sam" ir platināt tarpe darbininkų. Bu-vo ir daugias tarimų, bet tie netaip svarbūs.

Margumynai. Ten Buvęs.

KORESPONDENCIJOS PITTSBURGH, PA.

Frakcijos Ir Kitas Kas. Ta frake. kova, kuri taip smar-kiai virė iki šiol, visur paliko žalingus pėdsakus darbininki-kam veikimui. Bet Pittsburghe ji virto tragedija lietuvių dar-bininkiškam veikime. Čia lie-tuvių kolenija didelė ir nema-žai buvo nuveikta iki pasireis- kimo frakcijų. Mes kas kart užėmėm naujus plotus dir-vos nuo klerikalų ir tautininkų ir jau turėjom tvirtā spēkā ko-vai su tautizmu ir klerikalizmu. Bet sibiškas frakcionizmas nu-lėmė kitaip. Šiandien jau mes praradom tą dirva, kurią bu-vom per energiskā veikimą už-kariavę nuo tautininkų ir kle-rikalų.

Jei mes ir toliau leisime vi-sokiems Baltrušaičiams vado-vauti čia vietos veikimą — ne-apsivalysime greitai nuo jų. Nei neteksime ir tą dirvos sky-ti, vėlylą už pripažinimą Lietuvos božuų valdžios viešpatavimo. Paskui perstatė kalbėti miesto Civil Service komisioniery, ku-ris sekančiais užgiedojo: "Lai Dievas užlaiko tas dvi respubli-kas taip, kaip jis jas sutvėrė". Po to dar vienas pilvėzas prie-nešė prie Jurgio paminklo šito-kių užrašų: "Kosciusko is Lith-uanian; Helped Gen. Washing-ton."

SUGEDĖ DANTYS — SUIRUS SVEIKATA. Hegzamuojas Dykai Savo Darbo Gwarantuojame Taisome Ant Išmokėsio.

Dr. H. & J. ZASULY Chirurgai-Dentistai 257 So. 2nd St. Brooklyn, N. Y. Kampas Havemeyer Antras ofisas 182 Flatbush Av. Kamp. 5th Ave., Brooklyn. Du blokal nuo Pacific St. subway stoties ir du blokal nuo Atlan-tic Ave. subway stoties.

DAKTARAS D. WROBLEWSKI, D. C. 180 Avenue C, kamp. 11 gatv., New York, N. Y. SPECIALISTAS GYDYME UŽSISENEJUSIŲ VYRŲ IR MOTERŲ LIGŲ.

VALANDOS: Nuo 10 iki ryto iki 12 dienā. Nuo 6 iki 8 val. vakare. Telephone: Orchard 5598.

BALTIJOS-AMERIKOS LINIJA 9 Broadway, New York N.Y. TIESI KELIONĖ LIETUVA PER HAMBURGĄ PILIAVA ARBA LIEPOJŲ.

VIA TREČIA KLESA PADALINTI Į KAMBARIS ANI 2-ju, 4-rių, 6-šių ir 8-nių Lovų. LITUANIA — rugsėjo 6. LATVIA — Rugsėjo 23. Iš New Yorko, Bostono arba Philadelphia iki HAMBURGA \$103.50 — PİLIAVA \$106.50 Į MEMEL IR LIEPOJŲ — \$107.00 Mes apmokame gelžkelio tikėtiā iš Bostono, arba Philadelphia iki New Yorko

5 d. rugp. apsiėdė d. M. Sta-kionis su d. Januševičiene. Šliubā ėmė civilj, Drg. Stakio-nis yra geras darbuotojas del

darbininkų labo. Linkiu jau-navedžiam gero gyvenimo. Viewers'is.

Patartina tokiems draugams, kaip Juodis ir Slietas, užbaigti sėbravimą su B., o imtis už darbo atgavimu bei tautinin-kų ir klerikalų pozicijų, kurios Baltrušaičiams vadovaujant li-kos prarastos.

ALDLD. 33 Kp. Susirinkimas. Rugsėjo 6 d. ALDLD. 33 kuopa laikė susirinkimą, ku-riame buvo nominuojama A.L. D.L.D. Pild. Kom. sekantiems metams. Buvo manyta, kad šisai susirinkimas bus skaitlin-gas. Juk nominacijos, yra svarbus daiktas. Taipgi reikėjo rūpintis, kad baltrušai-tiniais kandidaty "sleitas" su-rinkty kuodaugiausiai balsų. Čia Baltrušaičio "stalicā", tai jau ir "negražu" būtų pasirodyti neįtektmingais. Bet tas baltrušaitizmas taip įgrėsus darbinin-kams, kad jie pradaeda ant vis-

(Tąsa ant 4-to pusl.)

MOTIEJUS KICHAS 227 Bedford Ave., — 579 Grand St tarpe N. 4 ir 5 St. — Prie Lorimer St. BROOKLYN, N. Y.

Automobilių Mokykla AREA AUTO SCHOOL 146 W. 56th STREET New York City

KAS NORITE PIGIAI PIRKTI NAMŲ, TAI VISADOS EKITE PAS J. VASTUNAS Real Estate Co. 154 GRAND ST., BROOKLYN.

VISŲ ŽINIŲ Geriausias Williamsburg'o RUSIŠKOS IR TURKISKOS MAUDYNĖS 274 So. 1st St., netoli Marcy Ave. BROOKLYN, N. Y.

J. GARŠVA 231 Bedford Ave. — 234 Front St. Brooklyn, N. Y.

GRABORIUS - UNDERTAKER LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS Išsilasnuoja ir laidoja numirusiu ant visokių kapinų. Paramdau Automobilių ir Karistas Veselįjoms, Krikiųjoms ta kiau pavaiavinajoms. 231 Bedford Ave. — 234 Front St. Brooklyn, N. Y.

OKULISTAS

J. FREIMAN 703 GRAND STREET netoli Graham Ave. BROOKLYN, N. Y. Akys Išgaminuojamos Per Medicinos Daktarą

Ofiso Valandos: Darbo dienomis (išskyrus šventadienius) nuo 11 iki 12 diena, nuo 3:30 iki 6 val. vakare. Utarninkais ir ketvergais iki 7:30 vakare. Kraustuvė atsidero 9 val. ryte.

LIETUVIŠKI FOTOGRAFAS IR MALIORIUS Dvi Puikiausios Galerijos

Automobilių Mokykla AREA AUTO SCHOOL 146 W. 56th STREET New York City

(Tasa nuo 3-tio pusl.)

ko numoti ranka. Tai liudnas faktas, bet faktas.

Susirinkime dalyvavo apie 15 nariu (kuopoj randasi apie 60 nariu). Nominuota "bepartyviskai"; kam kas uzejo ant minties, ta ir nominavo. Viso nominuota apie 50 kandidatų.

Kada Bus Debatai?

Daugelis cia darbininku zingedauja ir teiraujasi, kada jvyks d. V. Andriulio su J. Baltrušaičiu debatai. Net A.L. D.L.D. kuopos susirinkime kai kurie sake: "Balsuokim uz drg. Andriulj, nes jis atsilygins mums, atvaziaves ispers kailj B-ai". Bet ar jvyks tie debatai? Isrodo, kad Baltrušaitis rengiasi. Tik visa beda, kad jis negali susitaikyti temoj su savo pacia. Jis sako, kad jo "principo" grynumas nuosekliai isaiskinti, tai reikia pradeti aiskinima nuo gyvalės uodegos, o j sako, kad "mediko" akimis žiūrint, reikalinga pradeti aiskinti nuo pat gurgzdinio. Dabar klausimas, ar pavyks prieti prie kompromiso? Jei ne, tai ir vel gali jvykti "skilimas". Lauksime pasekmių.

Buvęs Kairysis.

VIETINĖS ŽINIOS

"Laisvės" Board Direktorių Ir Darbininkų Susirinkimas.

Utarninke, 22 d. rugpjūčio, "Laisvės" darbininkų ir Board Direktorių jvyks ekstra susirinkimas. Pradžia: 7:30 val. vakare. Kaip darbininkai, taip ir board direktoriai pribūkite laisvės nes yra svarbu visiems. J. Naliuakā.

Iš Central Brooklyno.

Gerai Pavyko Prkalbos Apie Lietuvą.

Pereitos pėtnyčios vakare A. Aleksiejaus svetainėj jvyko prkalbos apie Lietuvos pripažinimą. Jas surengė A.D.P. L.S. 36 kuopa, kuri cia gyvuoja jau keli mėnesiai. Nepaisant karščio, kuris per visą savaitę ūtino, žmonių prisirinko pilna svetainė. Prakitais bėgo per jų veidus, svetainėj buvo šutnu, vienok visi žingėdžiai klausėsi kalbėtojo aiskinimų apie tai, kodėl visos imperialist. šalys taip ilgai nenorėjo pripažinti Lietuvos, bet galų gale, pripažino. Kalbėjo draugas J. Siurba. Jis nupiešė, kodėl Wilsono ir Hardingo administracija taip ilgai visai nenorėjo pripažinti Lietuvos, bet dabar Hardingas sutiko pripažinti. Iš Lietuvos buožių leidžiamų laikraščių priparodė, kiek tas pripažinimas Lietuvai kainuoja. Lietuvos buožių ir dvarponių valdžija pasaulio imperialistai pripažino, bet Lietuva už tai netenka Vilniaus, Klaipėdos ir Nemuno. Vadinašė, Lietuvos buržuazija už pripažinimą jos viešpatavimo ant Lietuvos darb. žmonių atidavė veik. visą Lietuvą imperialistams — Pracūzijai ir Lenkijai.

Toliaus aiškino, kaip Lietuvos dabartinė valdžia šeiminkauja Lietuvoj. Kaip tik išmano smaugia darbininkus — areštuoja, šaudo ir grūda į kalėjimus. Lietuvoj dabar viešpatuoja didžiausia spekuliacija. Lietuvą dabar valdo "dorybės" žmonės — kunigai, "tautos" šūlai tautininkai patriotai ir social-patriotai, bet jų valdomoj Lietuvoj šiandien yra išsiplatinę ant augščiausio laispio girtuoklystė, prostitucija ir plėšimas-vagystė.

Ant galo ragino susirinkusius prisidėti prie vietinės Darbininkų Partijos kuopos; taipgi ragino dėtis prie kitų darbininkų organizacijų-unijų.

Vakaro pirminkas d. Baltaiša puikiai išaiškino, kiek Lietuvos valdžios atstovai Amerikoj gauna algos į mėnesį. Visi tie "atstovai" gauna į mėnesį nuo \$250 iki \$600. Kurie gauna mažiau, tie provojasi ir reikalauja daugiau. O kas tuos pinigus sumoka? O gi Amerikos lietuviai darbininkai, kurie šimto dolerių neuždirba į mėnesį.

Ant pabaigos buvo pakviesta kalbėti iš Lietuvos atvaziavusi gimnazistė. Ji patvirtino d. Siurbos kalbą. Štai ką ji papasakojo apie Lietuvą: Lietuvos darbininkai gyvena didžiausiam skurde. Neturi užtekinai net ir paprasčiausio maisto, nes spekuliantai maistą gabena į Vokietiją. Merginos ir jaunos moterys, neturėdamos už ką maisto nusipirkti, eina į kareivijų namus ir užsima prostitucija. Mat, kareiviai turi maisto tiek daugiau. Prostitutėms valdžia išduoda korteles ir už tai nuo jų ima po kelis simtus auksinų. Del pasipinigavimo Lietuvos valdžia legalizavo prostituciją. Kauno ir kitų Lietuvos miestų gatvės užsikimšė tomis nelaiming. mergomis. Poniai ir valdininkai geriausiai gyvena: geria šampaną ir baliavoja su merginomis. Karininkai turi po 15 merginų. Mat, jie turi iš ko joms užmokėti daugiau, negu kareiviai... Neturtingos studentės taipgi nenori nei kalbėti su neturtingais studentais. Jos sako: "Kaip aš galiu su tavim kalbėti ir draugauti, kad tu toks pat beturtis kai ir aš. Ot, jei aš pamerkiu akį kokiam valdininkui ir šiap turtingesiam, tai jis man duoda pinigų knygomis nusipirkti ir pavalgyti." Gyvenimo aplinkybės verčia studentes ir šiap merginas taikintis prie valdininkų ir turtingesniųjų malonės. O pastarieji naudojaš progą.

Tai buvo labai žingėdžios prkalbos apie Lietuvos dabartinę padėtį ir jos pripažinimą. Vienas Klausytojū.

Nevertokite Svetimų Slapyvardžių!

Praėjusios serodos "Laisvėj" tilpo recenzija iš lietuvių kriaučių veikimo, ir po jąja pasirašo kokis tai Pampūzas.

Aš tą slapyvardę vartojau daugiau negu du metai. Daugelis, ypač brooklyniečių, sužinojo, kas rašinėja. Išvengimui nemalonumų turiu priminti, kad tai buvo kito "Pampūzo" darbas, o ne mano. Aš neesu kriaučius ir apie jų susirinkimus nieko nežinau.

Pagirtina, jei kas rašinėja žinutes bile iš kokio veikimo, bet peiktina, kad nesusiranda sau tinkamos slapyvardės. Jau nuli Pampūze, nesijausk užgautu!

Semis Pampūzas.

Gaisras Išgązdino Ponus.

Vakar užsidedė trijų augštų namas ant 164 West 125th St., prie viešbučio Theresa. Gaisras buvo toks didelis, kad net išvijo lauk visus ponus iš viešbučio.

Ant trečio augšto buvo fotografisto studija. Kada užsidedė visokie chemikalai, tai nuo jų dūmų krito keli ugniagesiai. Po kiek laiko atsigavo. Emė tris valandas užgesinti gaisrą.

VIETINIAI PRANESIMAI

LIETUVIŠKA VALGYKLA NAUJOSE RANKOSE.

Šiuoni prancūz visama Brooklyno Lietuviams, jog aš supirku visama

gerai žinoma valgyklą po numeriu 475 GRAND STREET, Brooklyn. Valgyklėj viskas pėrvarkyta ir valgiai gaminami geriausios rūšies. Atėikite kiekvienas, nes aš esu tikras, kad būsite pilnai užganėdinti.

REPUBLIC LUNCH ROOM J. Rukštelis, Savininkas. 475 GRAND ST., Brooklyn, N. Y. (193-196)

ATSIDARYS NAUJA BUČERNĖ.

SUBATOJŲ, RUGPJŪČIO-AUGUST. 19-tą DIENĄ ATSIDARO NAUJA LIETUVIŠKA BUČERNĖ. Mes parduosime Geriausią Mėsą už prieinamą kainą.

Todėl kviečiame visus šios apielinkės lietuvius atsilankyti ir persitikrinti. J. RADZEVICIA, 482 METROPOLITAN AVE. BROOKLYN, N. Y. (192-197)

PRANESIMAI IS KITUR

BINGHAMTON, N. Y.—LMPS. 23 kuopos susirinkimas jvyks ketverge. August 24, Lietuvių svetainėj, pradžia 7:30 val. vakare. Visos narės malonėkit ateiti ir naujų atsivesti. Sekr.

PAJIESKOJIMAI.

Jieškau kambario netoli eleveterio arba Subway New York. Kas turi kambarį del vieno vyro, malonėkit pranešti šiuo adresu: Ch. Kybartas, 132 McDougal St., New York, N. Y. (195-196)

PARDAVIMAI

Iš priežasties nesutikimo su partneriu, PARSIDUODA labai gera bučernė. Biznis išdirbtas ir vieta geria. Atsišaukite. 145 Bedford Ave., Brooklyn, N.Y. (190-195)

PARSIDUODA GROSERNĖ ir delikatesen. Biznis išdirbtas ir gėfoj vietoj. Gera progą pirkti. Yra listas, randa pigi. Atsišaukit į "Laisvės" ofisą, 46 Ten Eyck Street. (194-195)

REIKALINGA Patarnautija prie statų valgyklų. Gera alga ir darbo sąlygos. REPUBLIC LUNCH ROOM 475 Grand St., Brooklyn, N. Y.

AUTOMOBILIŲ KURSAI

Išmokiname pilnai automobilių mechanizmo kiekvieną ypata, kaip tad išardymo, pataisymo, sustatymo, vakinėjimo ir visokių plėnų. Taipgi duodame lekcijų apie elektrą, mokiname lietuviškoj ir angliškoj kalbose. Instruktoriai pasižymėję ekspertai—L. Tychnevichas ir kiti. Laisnius ir diplomą užtikriname. 298 Ave. B, Corner 17th St., New York City.

Bell Phone — Poplar 7545.

A. Stankus Geriausias Lietuvis GRABORIUS 1023 Mt. Vernon St. PHILADELPHIA, PA.

DR. A. J. KARALIUS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 3303 So. Morgan Street, CHICAGO, ILL. Telefonas: Boulevard. 2160

Valandos: Nuo 9 iki 12 val. dienos ir Nuo 2 iki 9 val. vakare.

Brooklyn LABOR LYCEUM DARBININKŲ ISTAIGA. Salės del Balių, Koncertų, Baskietų, Vestuvių, Susirinkimų ir t.t. Pulkus stėčius su naujaisiais įtaisymais. Keturios bilių alėjos. KAINOS PRIEINAMOS. 949-959 Willoughby Ave. Tel. 3842 Stagg.

DR. C. K. CHERRYS LIETUVIS DENTISTAS X-Spinduliais. 2201 W. 22nd St. So. Leavitt St. CHICAGO, ILL. Telefonas: Canal 6222. Val.: nuo 10 iki 12 ir nuo 1 iki 8

Phone Cypress 3980.

OSVALDAS KIBURIS

Užlaiko Puikiausią LIETUVIŠKA VIESBUTĮ gamina geriausius užkandžius, todėl kiekvienam lietuvii yra patogi vieta užėjimui. Atvaziavusieji į East New Yorką, niekuomet neužmirškite atsilankyti pas OSCARAS KIBURIS 858 Glenmore Avenue, Brooklyn, N. Y. (East New York)

Telephone Main 9769.

LIETUVIS FOTOGRAFAS

IR MALIORIUS. nufotografuoja ir numaluoja visokius paveikslus įvairiomis spalvomis. Atnaujina senus ir kraujavus ir sudaro su amerikoniškais. Darbą atlieka gerai ir pigiai. Kreipkitės šiuo adresu: JONAS STOKES 172 Bridge St., C. Brooklyn, N. Y.

Telephone: Greenpoint 2851.

J. LEVANDASKAS GRABORIUS

272 BERRY STREET, BROOKLYN, N. Y. KORESPONDENCIJOS

TELEPHONE: STAGG 8832. Dobrovolskis & Radzevičius

GRABORIAI-UNDERTAKERS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI.

ISBALSAMUOJAM IR LAIDOJAM NUMIRUSIUS ANT VISOKIŲ KAPINIŲ. 456 LORIMER STREET tarp Grand ir Maujer gatvių BROOKLYN, N. Y.

AR NORI VALGYT GERA DUONĄ? Jeigu taip, tai imk duoną iš GARSO KEPTUVĖS (SENIAUSIA ISTAIGA) Kepa geriausią duoną iš žyštų ruginių miltų.

Turėdami kokį nors užsakymą ir norėdami valgyti gerą skania, puikiai padarytą duoną, tai visados kreipkitės į mus. Duoną siunčiam ir į kitus miestus. Savininkai W. Masilevičius ir A. Shrupski 209 BEDFORD AVENUE BROOKLYN, N. Y. Tel. Greenpoint 2876.

Phone Stagg 6012. Williamsburg Welding and Repairing Works W. WARREN, Proprietor 101 SCHOLES STREET BROOKLYN, N. Y.

Taisome visokių rūšių ir išdirbusių automobilius, pripildome visokius išdirbusius cilindrus, neždirint. krėčio didžio ir kaip išdile jie nebūtų. Darbą atliekame su naujaisios mašinos įtaisymais. Pataisome ir padirbame naujas visas dalis, kurias yra lygta, kaip iš dirbtovės nusipirktos. VISAS DARBAS YRA GARANTUOTAS. KAINOS PRIEINAMOS. Raškalus esant visuomet kreipkitės augščiausiu adresu.

579 GRAND STREET, Netoli Lorimer St. Phone Stagg 0903

1114 MANHATTAN AVE., Netoli Clay St., Phone Greenpoint 3415

BROOKLYN, N. Y.,

Gali įtaisyti didelę linksmumą ir malonumą jūsų namuose. Kiekvienas lietuvis ateikite pasižiūrėti. TURIME VISOKIŲ LIETUVIŠKŲ REKORDŲ TAVO PHONOGRAFI

LIETUVISKOS ROLES TAVO PIANUI \$1.00 į savaitę

Phonographai ir pianai duodami ant labai lengvų išmokėsių Speciališkas Nupiginimas ant Švenčių

\$1.50 į savaitę \$2.00 į savaitę \$2.50 į savaitę

LIETUVIS DENTISTAS DR. A. PETRIKA 229 BEDFORD AVE., Kamp. N. 4-tos Gatv., BROOKLYN, N. Y. Viršų Daunoros Vaistinės Valandos: Nuo 10 val. ryto iki 12 val. Nuo 2 po pietų iki 8 val. Vasaros mėnesiai, iki Spalio (Oct.) 1 d., subatomis ir nedėliomis uždaryta. Telefonas: Greenpoint 5812.

Ruffles Pakirpti plaukai ir pleiskanos nėra maloni kombinacija. Tos nešvarios baltos pleiskanų lupynos sunaikina gražiausius kiekvieno plaukus. yra mirtinu priešu pleiskanų. Tik kelis kartus panaudojus jas iš galvos visiška pranyks pleiskanos. Palaikymui sveikos galvos odos ir gražių žvilgančių plaukų, naudokit Ruffles. Kaina 65 centai aptiekose, arba už 75 centus prisijunčiame tiesiai iš laboratorijos. F. AD. RICHTER & CO. Brooklyn, N. Y. 104-114 So. 4th St.

LYTIES, PUSLĖS IR KRAUJO LIGŲ (Inkstų, Pusiės, Prostatės ir t.t.) SPECIALISTAS TURINTIS PRAKTIKOS PER 25 METUS. Dr. ZINS išgydo visokias chroniškas ligas, nervų suirimą, širdies, plaučių, skilvio, kepenų, inkstų ir kitokias pavojingas ligas. MOTERYSI! VYRAI! Išegzaminuojame Dykai Žmonės, kurie serga nusilpimu ir jau neturi vilties pasveikti, bus gydomi ypataiškai. Liga tikrai bus pašalinta ir sveikata sugrąžinta. Ateikit ir reikalaukit išegzaminuoti Veltui. Nieko jums nekainuos būti išegzaminuotu per Dr. ZINS. Jo gydymo kainos yra labai žemos. Daugelis sergančių važiuoja net šimtus mylių, idant tapti išgydytais. Visoki ištyrinėjimai yra daromi, kraujas egzaminuojamas sulę Wassermano sistemos. Taipgi yra daromi kraujo jėrkimai. Dr. ZINS 110 EAST 16-th ST. TARPE 4th AVE. ir IRVING PLACE NEW YORK, N. Y. Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vakare. Nedėliomis: nuo 9 ryto iki 4 po pietų.

LIETUVIŠKA AKUSERKA MARJONA TAMKIENĖ Baigusi mokslų New York Mieste Bellevue Hospital. Matyti galima visada, kad ir nedėliomis. Patarnaus duoti dykai. Egzaminuoja šlapimą einu ant pareikalavimo prie Pa-lagu. Darbą atlieku atskaidant už prieinamą kainą. Kreipkitės šiuo adresu: 429 BERRY STREET BROOKLYN, N. Y. Telefonas Stagg 6731.

Peter Smith Real Estate Broker 54 Academy St. NEWARK, N. J. Pardodu namus ir lotus, skolinu pinigus ant lengvų išlygų ir duodu visokius patarnaus atsilankiusiems visi VETUL. Visi lietuviai norinti įsigyti kekią nors nuosavybę, visuomet kreipkitės pas mane, o visomet gausite gerą ir teisingą PATARNAVIMĄ. Phone: 4711 Market.

TANKIAI PAS KIEVIENA TAI KLAUSIMAS, KURIS KYLA: "Kur aš galėčiau surasti Dentistą, kuris būtų teisingas, sąžiningas ir nebrangus?" I tą klausimą atsako daktaras L. L. RUPPERT ir H. H. FIRESTONE Dentistai 226 BROADWAY netoli Roebing St. BROOKLYN, N. Y. Dantys yra ištraukiami ir statomi ant labai lengvų išlygų. Mokestis primama dalimis

Niekai Yra Gyvenimo Kambariai, Jeigu Juose Nėra Muzikos JOHN STAJAUSKAS 579 GRAND STREET, Netoli Lorimer St. Phone Stagg 0903 1114 MANHATTAN AVE., Netoli Clay St., Phone Greenpoint 3415 BROOKLYN, N. Y., Gali įtaisyti didelę linksmumą ir malonumą jūsų namuose. Kiekvienas lietuvis ateikite pasižiūrėti. TURIME VISOKIŲ LIETUVIŠKŲ REKORDŲ TAVO PHONOGRAFI LIETUVISKOS ROLES TAVO PIANUI \$1.00 į savaitę Phonographai ir pianai duodami ant labai lengvų išmokėsių Speciališkas Nupiginimas ant Švenčių \$1.50 į savaitę \$2.00 į savaitę \$2.50 į savaitę